

Antidogma - A kommunikáció szerepe korunk háborúiban I. rész

2012 augusztus 16. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

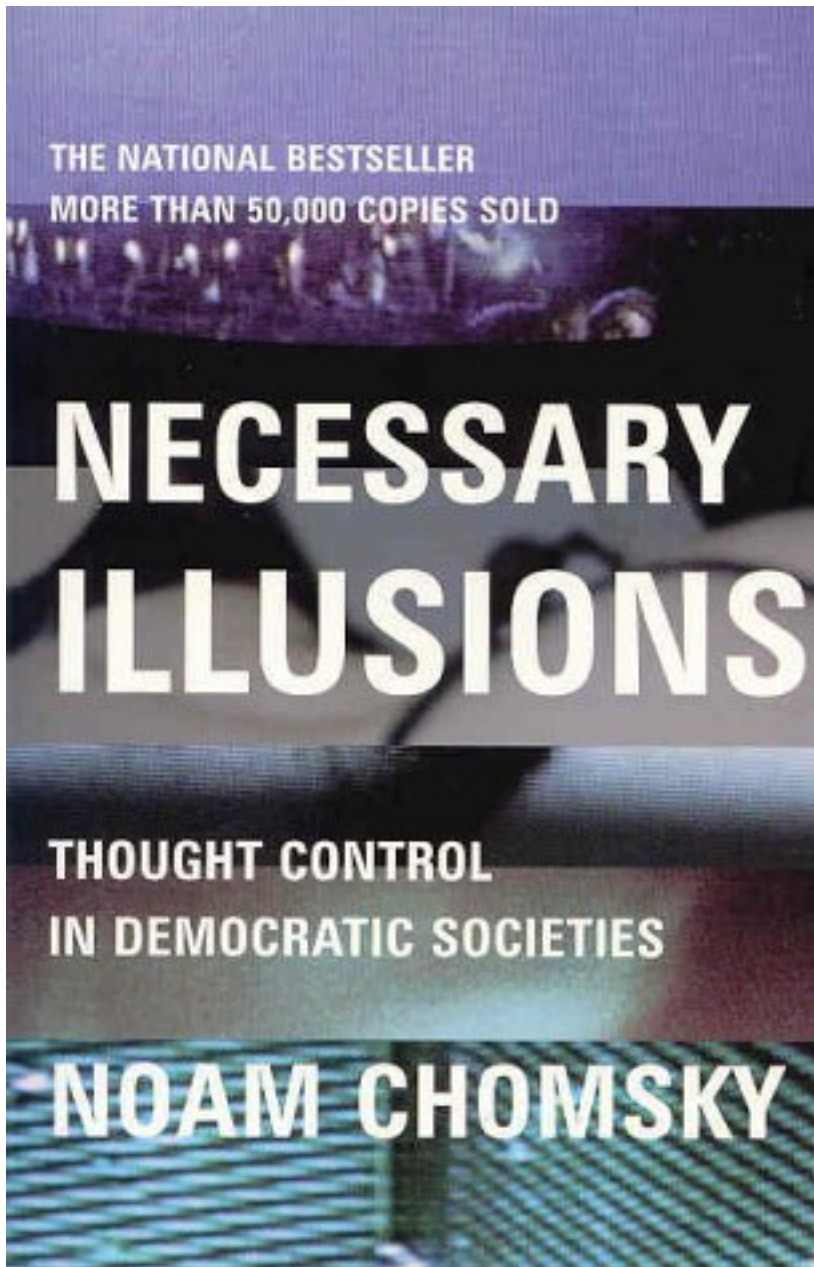
Még nincs értékelve

Mérték

A berlini fal leomlásakor a nyugati országok és különösen az Egyesült Államok elvesztették „meghitt ellenségüket”, a keleti blokkot, amelyre mindaddig a közvéleményük minden félelmét koncentrálták.

Jöv?beli háborúk igazolásához új ellenségeket kellett kreálniuk maguknak, eltitkolva ugyanakkor az új konfliktusok lényegében gazdasági és geopolitikai érdekekre alapozott, tehát távolról sem idealista okait: a katonai támaszpontokat, a területi és kereskedelmi dominanciára való törekvést, az energiahordozókat, az olajvezetékeket stb.

A telekommunikáció utóbbi években tapasztalt rendkívüli fejl?dése olyan információs rendszert hozott létre, amely elég fejlett ahhoz, hogy egyenes adásban a tévéképerny?kre juttasson bármilyen eseményt ezer kilométerekre onnan, ahol megtörtént. Ilyen körülmények között a képek felhasználása és ellen?rzése különleges jelent?ségre tett szert.

Modern életmódunk a nyugati népesség legnagyobb részét tévéfügg?vé tette. Munkából hazatérve az emberek többsége bekapcsolja televízióját és aláveti magát a mozgóképek uralmának. Gondolkodás nélkül. Ennek az életmódnak természetes velejárója egy fogyasztói massa kialakulása, amely különösen fogékony a kommunikációra.

A demokratikus társadalmakban dívó gondolatellen?rzés eredményességéhez szükséges illúziókat tárgyaló esszéjében (Necessary Illusions: Thought Control in Democratic Societies, Pluto Press, London 1989) Noam Chomsky amerikai nyelvész azt magyarázza, hogy a demokratikus rezsimekben mindenképpen el kell hitetni a

közvéleménnyel, hogy minden (kormányzati) cselekedet jogos és igazolható. Következésképpen az illúzió megteremtéséhez nagyon fontos a kell?képpen agyafúrt kommunikáció igénybevétele.

A világ amerikai elvek szerinti geopolitikai átrendezése magával hozta e furfangos rendszer elhatalmasodását, lehet?vé téve, hogy a nemzetközi közvéleményt annak a leegyszer?sített képeivel árásszák el, amit valóságként kellene felfognia, olyan politikai döntések támogatása végett, amelyek népszerűtlenek vagy az erkölccsel és a nemzetközi joggal ellentétesek lennének, ha realista módon tálnák ?ket.

A pr?d angolszász mentalitás megkívánja, hogy minden cselekedet erkölcsös legyen, vagy ha nem az, akkor el kell hitetni az ellenkez?jét. Nem véletlen, hogy éppen egy brit diplomata, Lord Arthur Ponsonby (1871–1946) fogalmazta meg a háborús propaganda négy vezérelvét, imígyen: 1.) A háborúért egyedül a szemben álló tábor terheli a felel?sség 2.) A szemben álló tábor vezére maga az ördög megtestesülése (? az ügyeletes „szörnyeteg”) 3.) Mi nemes ügyet védelmezünk, nem pedig magánérdekeket 4.) Az ellenség szándékosan provokál ki atrocitásokat, és ha mi el is követünk szörny?ségeket, önkéntelenül tesszük.

A médiumok viselkedése 1996-ban az USA által patronált tálibok végs? gy?zelme kapcsán klasszikus példája ennek a képmutatásnak. Nadzsibullah exállamf? brutálisan kivégezésér?l – akit meglincseltek, majd fivérével együtt felakasztottak, és napokig lógva hagytak a tömeg ?rjögésének kitéve – meglehet?sen visszafogott hangnemben számoltak be, és nem botránkoztatta meg ?ket az a barbárság sem, ahogyan a tálibok a Korán törvényeit alkalmazták, vagy a rabszolgasors, amelyre a n?ket kárhoztatták. A dolgok azonban hirtelen megváltoztak. Amióta ugyanis a NATO-szövetségesek Afganisztánban harcolnak, a nyugati médiumok a tálibokat kegyetlen és fanatikus terroristaként ábrázolják.

Az amerikai tengerészgyalogosok csúfosan végz?dött mogadishui bevetése szintén a médiatikus agitprop szerepét és a vizuális kommunikáció fontosságát példázza az igazságtalan és igazolhatatlan cselekedetek elfogadtatásában.

Így született meg a háborúskodás egy új, cinikus és erkölcstelen, ám a tömegek meggy?zésének m?vészetét szinte már tökélyre fejleszt? formája, a tömegtájékoztató eszközök révén megvívott médiatikus háború, amelynek urai a hatalommal szoros kapcsolatot fenntartó kommunikációs szakemberek, akik sokkal kifinomultabb és meggy?z?bb tömeglélektani módszereket alkalmaznak, mint a klasszikus háborús propaganda.

Technikájuk abból áll, hogy kitalálják és különböz? stratégiákkal megvédjék az ügyfeleik arculatát, kihasználva minden információt az ellenfél ellen, még a hamisakat is, ha a médiahatásuk biztosított. Amikor pedig a hírügynökségeken keresztül terjesztett valós vagy fals információ által gerjesztett szenzáció gyengülni kezd, egy újabbat ajánlanak helyette, hogy kiváltsák a közvélemény szánakozását vagy felháborodását.

A következmények katasztrofálisak, hiszen a valódi drámát meghamisítják a kitalált drámával, és ennek az alantas játéknak végs? soron mindig a civil lakosság issza meg a levét. Egészen eltér? módon értékelték például a boszniai háborús felek által elkövetett kegyetlenségeket, ahogyan azokat bemutatták, amikor moszlimok álltak szemben szerbekkel Szarajevóban, moszlimok horvátokkal Mostarban vagy moszlimok moszlimokkal Bihacban. E tekintetben a koszovói ügy még tipikusabb, mert olyan ellenfelekr?l szól, akiknek a nemzetközi megítélését már eleve befolyásolja a nyugati hatalmak politikai választása és korábbi negatív imázsuk.

Az öbölháború idején Kuvait megbízta a washingtoni Ruder & Finn kommunikációs ügynökséget, amely áldozati arculatot fabrikált ügyfelének, Szaddám Huszein „kegyetlenségét” hangsúlyozva, holott az iraki vezet? egyetlen katonát sem mert volna Kuvaitba küldeni az USA el?zetes (hallgatólagos) beleegyezése nélkül. A médiainformációk által kiváltott nemzetközi felháborodás hulláma végül arra készítette az ENSZ-t, hogy áldását adja az Irak elleni súlyos szankciókra és pusztító hatású technológiai háborúra, amely félmillió feln?tt áldozatot követelt, míg a mesterségesen kiváltott gyógyszer- és élelmiszerhiány, valamint a szegényített urániumtartalmú muníció és más biológiai és vegyi anyagok használata következtében legalább egymillió gyermek vesztette életét.

Megérte? Madeleine Albright, Clinton egykori külügyminisztere szerint legalábbis mindenképpen (in „60 Minutes”, CBS, 1996. május 12.).

(folytatjuk)

Gazdag István - demokrata.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
